

Brno, město vína

Město Brno je vstupní branou do tradiční vinařské oblasti Morava. Kultura produkce vína je vedle přírodních a historických zajímavostí jedním z hlavních lákadél pro návštěvu této lokality.

Jak dokládá velké množství historických pramenů význam vína a vinařství byl pro město Brno zásadní již od 13. století, kdy se vinice rychle rozrůstaly po celé Moravě a brněnští měšťané vlastnili vinice nejen v Brně a jeho okolí, ale i v Židlochovicích, Hustopečích, v Mikulově i ve Znojmě. Tito měšťané měli velký zájem o ochranu trhu s vínem. Jak dokládá ustanovení krále Jana Lucemburského z 5. 4. 1325, že se od sklizně hroznů až do Velikonoc smějí v Brně šenkovat jen vína měšťanů brněnských. Proto byli v Brně jmenováni ochutnávači vína, kteří zjišťovali původ vína vezeného do Brna hned v městských branách a do města vpustili jen vína moravská, na která hned vysazovali cenu, za jakou se víno smí prodávat. Do třicetileté války byla např. vinice i na svazích pod Špilberkem. Nejstarší zprávy o vinicích na Špilberku pocházejí už ze 14. století a řada barokních vedut města zachycuje jižní svahy špilberského kopce osázené vinicemi.

V minulosti byly mnohé světské i církevní instituce a jejich struktury, spojené s vlastnictvím vinohradů v Brně i v řadě okolních obcí a měst. Výrobci vína z celé Moravy využívali brněnský trh vínem a dodávali své produkty do vinných šenků, krčem, kaváren a vináren. V Brně se ve velkém měřítku odehrával obchod vínem, mezi velkoobchodníky i maloobchodníky a rozsáhlou sítí vináren a šenků v ulicích Brna. S růstem města a zánikem vinohradů se postupně vytrácely i obchodní aktivity a s rozmachem moderních forem zábavy a kultury začal zanikat i génius loci města Brna, jako vinařského centra. Mnohé tyto sklepní prostory dnes slouží jako restaurace, [vinoťečky](#) apod.

Je tedy nezpochybnitelné, že v minulosti na území Brna

- byly významné rozlohy vinohradů,
- nacházela se rozsáhlá výroba vína v mnoha vinařstvích,
- existovaly rozsáhlé sklepní prostory sloužící primárně výrobě, skladování a obchodu s vínem,
- běžně a ve velkém množství se víno konzumovalo a oslavovalo.

Snahou této webové prezentace je objevit tuto pozapomenutou tvář města Brna a vydat se po stopách moravského vína v tomto městě:

Vinice na Špilberku

Věděli jste, že dříve byly vinice na Špilberku? Město Brno založilo svoji vinici na Špilberku a vrací se tak k tradici pěstování vinné révy na kopci pod hradem Špilberkem, kde v minulosti již vinice byla.

Labyrint pod Zelným trhem

Zelný trh patří k nejstarším dochovaným náměstím v Brně. Poprvé je zmiňován počátkem 13. století, kdy nesl název Horní trh. Dnešní název pochází z 15. století. Odjakživa byl rušným místem, které žilo každodenním obchodováním. Zdejší sklepy vznikaly pod jednotlivými domy od středověku po novověk - nejvíce jich bylo vybudováno v době baroka.